

40 AVLJA

Baš sam naslutio da će *Prokleta avlja* izazvati prokleti mnogo komentara. Uglavom pozitivnih. Šteta što se sve već znalo u prvih dvadesetak minuta, a ostalo je bilo sakupljanje minutaže.

Efektan početak, mora se priznati.

Ujednačena igra, mora se priznati.

Iznenađujuće dobro, mora se priznati.

Hrabo, mora se priznati.

Peti je dan Festivala.

Bjelasti oblaci nastoje prekriti sunce, pa postaju paperjasto prozračni.

Probudio sam se zadovoljan *Prokletom avlijom*.

Čudno je da čovjek može biti zadovoljan nečim što se zove prokleti.

Život je to.

Nikad ne znaš kad će prokletstvo postati blaženstvo.

Jučer je Hessa dobila drugaricu Emu. Ema je kćerka Dževdeta Tuzlića. Lijepo je vidjeti kada je otac slab na svoju kćerku.

Večeras Trebinje.

Laki komad.

Ne sumnjam da će Trebinjci la(h)ko odigrati svoj *Laki komad*.

P.S.

Šta sam god još bio napisao, precrtao sam energičnim pokretom. Uživajte!

OKRUGLI STO..."PROKLETA AVLJA"

Strajo Krsmanović je konstatovao da je HAK Travnik pozorišno čedo Festivala Fedra, jer se pojavilo od obnavljanja Fedre i pokazalo do sada vidljiv napredak.

Anto Bilić, reditelj i dramaturg večerašnje predstave, upoznao je prisutne o načinu rada njihovog pozorišta i objasnio razloge postavljanja upravo Andrićevog djela. Prije svega, zato što se ove godine obilježavalo pedeset godina od dodjele Nobelove nagrade Andriću, ali i što su odlučili da se iskušaju u ovom veličanstvenom proznom djelu, jer je Andrić njihov sugrađanin, te smatra da ga oni najbolje poznaju i da mu upravo to duguju. Njihov ansambl je prošao niz radionica u zemlji i inostranstvu, ali nisu samo one rezultirale dobrom predstavom, već i međusobno poznavanje ovih ljudi i njihov entuzijazam.

Straju Krsmanoviću je posebno interesovala dramatizacija, jer su se do sada mnogi okušali u tome.

Anto Bilić je pročitao šest dramatizacija i nijedna od njih nije ono što je njegov umjetnički duh očekivao. Svi su favorizirali neki lik, a njemu je cilj da favorizuje *Prokletu avliju* i zato je ovo po njegovom mišljenju najklasičnija dramatizacija što se mogla uraditi, nadograđena rediteljskim rješenjima.

Viktor Dundović je čestitao ansamblu na odličnoj predstavi, originalnom pristupu velikom Andriću koji može stati u šezdeset minuta i u tih šezdeset minuta se u potpunosti približiti publici.

Strajo Krsmanović smatra da je ulazak jednog amaterskog pozorišta u veliku literaturu uvijek zahtijevno i rizično, iako mu se čini da je večerašnja predstava na sve ostavila pozitivan utisak.

Dževdet Tuzlić je rekao da je ovo *grčko amatersko kazalište* iz Travnika sa tragedijom ljudske duše donijelo publici na jedan neobičan način univerzalnu dimenziju poimanja Andrića, a svima je to izazov i svi bi ga rado željeli donijeti na scenu. Možda Travničani najbolje razumiju Andrića, jer je on iz njihovog kraja, te bi Andrić ovom viđenju *Proklete avlige* dao zeleno svjetlo. Smisljenom igrom, bez favoriziranja ijednog lika, pa i Karađoza, kao dominantnog, oni su donijeli poetiku susreta sa podjednakim stradanjem svakog stradalnika u Prokletoj avliji. Za njega je ovo večeras vrijedno iskustvo, jer je gledao igru ovog pozorišta.

OKRUGLI STO..."PROKLETA AVLJA"

Straju Krsmanovića je interesovalo kakvu su oni, kao Andrićevi sugrađani, osjećali odgovornost, jer je Andrić izašao iz lokalnog miljea i postao svjetska baština.

Miroslav Matošević je konstatovao kako je Andrić, nažalost, postao predmet politike, ali Travničani uz kafu pričaju o Andrićevim likovima identificirajući se s njima.

Ivan Grganović je rekao da Andrić nema ulicu Travniku, zbog čega su oni napravili predstavu, pa da barem ima predstavu.

Darko Smodek se prisjetio Andrićeve izjave da je pisac dužan svom zavičaju, a oni smatraju da je i zavičaj dužan svom piscu i upravo zbog toga su igrali ovu predstavu.

Miroslav Sučić je ponosan i na Andrića i na ovu predstavu

Luka Kecman misli, da kada su veliki pisci u pitanju, imamo osjećaj da pripadaju nama i to je dobro, jer tako traju, ali nas to dodatno obavezuje da proniknemo ozbiljnije u samo djelo. Andrić je bio protiv dramatizacija, nije ih volio, što je objasnio u svom djelu *Razgovor s Gojom*, ali je i dalje ostao privlačan prozaista za dramatizaciju. Međutim, mora se voditi računa o tome da u proznom djelu može postojati dramsko i dramatično, a kod Andrića je izraženo ovo drugo i ko to uspije pronaći, naći će načina da dobro uradi dramatizaciju. Smatra da predstava koju smo gledali večeras ima svojih dobrih strana, ali i svojih propusta. S obzirom da su *Avliju* stavili kao glavni lik, u kojoj se nalaze ljudi koje su večerašnji glumci dobro igrali, te su izabrali iz centrifugальног Andrićevog sistema nekoliko priča, postigli su zaokruženu i tačnu priču. Ali za glavnog lika, Karađoza, ostali smo uskraćeni. Večerašnja predstava sa svojim efektima je mogla zagolicati pažnju publike koja je pročitala Andrića, ali šta je sa onima koji to nisu, jer su izjednačili sve na sceni kroz kolektivnu igru, gdje je svako dobio svojih pet minuta.

Dobro su se poigrali sa svjetлом, zemlja kao podloga je stvarala jedan fin, prirodan zvuk, iako je trebala možda više da profunkcioniše. Pohvalio je njihovu hrabrost što su se suočili sa Andrićem, kao i svjesnost svojih mogućnosti, jer Andrićevu misao mora reći veliki glumac i dobro je što je niko od njih nije razvio. Ipak je na kraju zaključio da po njegovom mišljenju pozorišta trebaju da biraju i postavljaju na scenu pozorišne tekstove.

Strajo Krsmanović smatra da treba da akcentiramo vrlo visok standard scenske prezentacije večerašnje predstave.

Dževdet Tuzlić se složio sa Strajom, jer bitnost predstave jeste u onome što smo vidjeli, a ne fokusiranost na Andrića i zato se ne treba uskraćivati evaluacija onoga što je bilo na sceni, a to je ujednačena igra bez glavnih likova, što je jako dobro.

PUBLIKA O PREDSTAVI... "PROKLETA AVLJA"

Emina Hozić: "Odlična izvedba. Predstava mi se mnogo svidjela . Bravo za glumce. Puno bolja predstava u odnosu na one, koje smo imali priliku gledati. Pored ove predstave mi se dopala predstava koja je igrala na otvaranju."

Šejla Sadiković: "Oduševljena sam. Predstava je jako lijepo urađena. Uživala sam gledajući."

Armina Herić: „ Dramatizacija poznatog Andrićevog djela, koje je samo po sebi „snažan“ tekst, veoma dobro je odraćena. Glumci su također ostavili dobar utisak kompletnom i uigranom izvedbom na sceni. Kostimi su prilično autentični vremenskim odrednicama radnje. Vrlo jednostavna, a fantastična scenografija, kao i odabir muzike, učinili su predstavu, po mom mišljenju, izrazito dobrom. Travničani su večeras oduševili, koliko sam primijetila, i ostatak publike. Svaka čast redatelju i cijeloj ekipi! “

Sulejman Ljubunčić: „ Travničani su, kao što se moglo i očekivati, 60 minuta vladali scenom i publikom, za šta su i bili nagrađeni gromoglasnim aplauzom. Gluma je izdignuta visoko iznad nivoa amaterskih pozorišta. Vrhunska kostimografija i scenografija, igra svjetala i muzika u potpunosti su dočarali period Osmanske vladavine, u koji je i smještena radnja djela. Jednostavnom dramatizacijom uspjeli su i mlađoj publici, kojoj i sam pripadam, približiti velikog Andrića.“

Adil Karadža: „ Još uvijek sređujem utiske, ali moram priznati da nisam oduševljen. Pojedini dijelovi predstave su, bez obzira na profesionalnost glumaca, zahtjevali bolje poznavanje djela za potpuno razumijevanje i uživanje u istoj. Iz spomenutih razloga, predstava je na pojedinim mjestima postajala monotona. S druge strane, vjerujem da će se svi složiti da izbor muzike i kostima zaslužuje sve pohvale.“

Ljuban Vidović: „ Kao dugogodišnji gost Fedrinog Festivala, prije svega moram pohvaliti sam Festival i organizatore. Kada je riječ o predstavi, smatram da je ovo jedna od najboljih koje sam imao priliku gledati u posljednje vrijeme. Iako sam ju već jednom gledao, ponovo su me oduševili uvođenjem nekih novih elemenata. Uspješna dramatizacija jednog formom savršenog, dubokoumog i sveobuhvatnog djela. Svaka čast!“

Merima Salkić: "Predstava mi se jako svidjela. Kostimi glumaca su odlični. Nije dugo trajala, ali u svakom slučaju jedna lijepo zaokružena predstava."

Sead Karadža: "Odlično. Prezadovoljan sam. Profesionalno odraćena predstava. Sviđa mi se scenografija, a i glumci su dobro odigrali."

KNJIGA UTISAKA..."PROKLETA AVLJIA"

Sutra je dan ustanka. A ova borba ovdje, ljepote umjetničkog izražaja, u ozračju četvrte decenije trajanja i još više od osnuta, bitka je za vjerodostojnost vremena u kojem kultura treba da ima svoju posebnu poziciju.

Dževdet Tuzlić

Cijelo vrijeme sam morao u WC, ali mi se nije dalo. Zanimljiva predstava, režiser/ reditelj je uradio odličan posao sa muzikom i scenografijom. Ova dodje k'o neka utakmica grupne faze kvalifikacija za svjetsko prvenstvo na koju naletiš ono kad prebacuješ poslije posla, pa ju ne možeš prestati gledati. Tako igraju Gana i Honduras.

David Lynch

Dобра predstava. Svaka čast.

Imran Ferizović

Dobra dramatizacija! Scenografija i kostimi izvrsni. Sve u svemu dobri. Malo nepravilno brojanje na turskom. :)

potpis

„Od sebe se ne može ozdraviti.“ Sjajno! Bezwremenska priča, sjajna ekipa, moćni zvuci i igra. Svaka čast!

Sanja

„TO JE ŽENA“ – progovori čovjek!

„OD SEBE SE NE MOŽE OZDRAVITI“, meni se predstava posebno svidjela, najbolja do sad!

Peggy Sue

„Imamo predstavu“

Sana

Svaka čast, sve pohvale cijeloj ekipi iz Travnika! Posebne pohvale za odabir muzike! Zaista sam uživala!

Vesna

Tipičan primjer kako i veliki Andrić sa najzahtjevnijim tekstrom može uspješno stati u 60 minuta saživljenosti glumaca i gledalaca.

ODLIČNO!!!

Dundović Viktor

Odlična scenografija! Glumci super uvjerljivi. Kostimi i rasvjeta također.

GOST

Nije Andrić „težak“, nego „lagan“... kad se normalno gleda

potpis

RAZGOVOR SA... Anto Bilić, reditelj

Kako komentarišete tok okruglog stola?

Iskreno, očekivao sam više rasprava o predstavi, da se otvori priča kako jedan amaterski teatar može podići kvalitet jedne predstave, a nisam očekivao priču o piscu koja, na kraju krajeva, nema ni veze sa ovom predstavom. Mislim da bi se inače na okruglim stolovima trebalo razgovarati o samoj predstavi, što uraditi unutar scenskih, rediteljskih i dramaturških rješenja, kako ih poboljšati i to bi bilo znatno korisnije.

Koliko je vremena zahtjevala priprema predstave?

Predstava je rađena oko šest mjeseci, ovo je četrnaesta izvedba do sad, dosta se radilo na njoj i prije tjedan dana pobijedila je na Međunarodnom festivalu u Somboru. Bez obzira na to, predstava iziskuje ogroman rad, jer je riječ o velikom Andriću.

Koliko su nagrade bitne za teatar?

Što može značiti nagrada u teatru? Ona je trenutna. Možete vi sutra napraviti teatar od pet profesionalnih glumaca, pobrati sve nagrade na prostoru pet država i što vam to znači ako se taj ansambl sutra razide i ne funkcioniра. Za mene osobno, nagrade su u jednom drugom planu, u planu je jedan ozbiljan ansambl koji mora da funkcioniira u svakom momentu kao što je večeras funkcionirao u „Prokletoj avlji“.

Šta za Vas znači učešće na 40. FEDRI?

Mi sa Teatrom Fedra gajimo prijateljske odnose i podržavamo ovaj festival upravo zbog toga. Znali smo ovdje dobiti najveće nagrade ili ne dobiti nijednu i to, u suštini, nije bitno. Bitno je da je ostala razmjena predstava, da publika u Bugojnu gleda naše predstave, da naša publika gleda predstave Teatra Fedra i drugih teatara koje smo ovdje upoznali. Najbitniji segment ovog čitavog festivala je osnovna zadaća svakog teatra, a to je odgoj kazališne publike, jer ako nemamo odgojenu kazališnu publiku koja zna to sve pratiti i procijeniti, džaba vam teatar i glumci na sceni.

Kakva je pozorišna publika u Travniku?

Travničku kazališnu publiku HAK Travnik odgaja deset godina i odgajat će je još dvadeset, ali mislim da je to slučaj svugdje. Generacije se mijenjaju, dolaze mladi ljudi kojima je potrebno približiti teatar. Odgoj publike je trajan proces i mislim da je tako u svakom gradu.

PREDSTAVLJAMO...Nikica Jurčević

Jedan od protagonistova u predstavi „Prokleta avlja“ je Nikica Jurčević, tražili smo da nam se ukratko predstavi i da kaže nešto o liku kojega tumači u predstavi a i da se osvrne i na cijelokupni rad na predstavi.

Zovem se Nikica Jurčević, rođen sam 1982 godine živim i radim u Novoj Biloj. Član sam Hrvatskog amaterskog kazališta Travnik. Moj lik kojeg igram u „Prokletoj avlji“ zove se Veliki. Što reći o Prokletoj avlji, veliko djelo našeg nobelovca Ive Andrića o kojem je zapravo sve već rečeno. Moram priznati da kada je redatelj predložio ovo djelo za igranje na sceni meni baš i nije bilo potpuno jasno kako to odigrati na sceni s obzirom na kompleksnost samog djela. Međutim kada je počeo rad na sceni shvatio sam da je meni dodjeljena uloga koja mi leži i koju ću moći odraditi bez nekih većih poteškoća. Iskreno se nadam da se moja igra dopala publici. Što se tiče cijelokupnog rada ansambla mogu reći da je protekao u najboljem redu.

Pitali smo gospodina Nikicu Jurčevića da nam kaže koliko je se predstava dosada igrala i kakve su bile reakcije publike.

Predstava se do sada igrala sedam puta, igrali smo je već i na par festivala i mogu reći da je od strane publike uglavnom dobro prihvaćana.

PREDSTAVLJAMO... Ivan Grganović

Razgovareli smo i sa Ivanom Grganovićem glumcem Hrvatskog amaterskog kazališta Travnik koji je inače i profesionalno zaposlen u tom teatru kao glumac i zamjenik direktora.Zatražili smo od gospodina Grganovića da nam nešto kaže o liku kojega interpretira u predstavi i nešto o tome na koji način je pristupio interpretaciji tog lika.

Moram priznati da sam zapravo trebao igrati Karađoza međutim u procesu stvaranja predstave došlo je do promjene tako da sam u krajnjoj podjeli dobio da igram lik Haima.Mislim da sam, bez obzira na svu težinu i zahtjevnost Ovog Andrićevog djela i na svu kompleksnost kada je u pitanju igranje njegovih likova, dosta dobro i ispravno pristupio interpretaciji ovga lika, jednostavno sam se na neki način prepustio tom liku.Tome je zasigurno i doprinjelo i neko moje iskustvo pošto sam u kazalištu već nekih šesnaest godina.Želio bih zaista istaći da je meni osobno rad na ovom liku i na čitavoj predstavi bio vrlo dragocjen i inspirativan.

Za kraj razgovora smo od gospodina Grganovića tražili da nam kaže još nešto i o "životu" ove predstave.

Predstava je krenula sa nekim svojim životom, treba izdvojiti da smo sa ovom predstavom osvojili prvo mjesto na amaterskom festivalu u Somboru.Ono što treba istaći je to da publika uglavnom dobro prihvata ovu predstavu i ja se iskreno nadam da će moje odigrati još mnogo puta.

VEČERAS

Srijeda, 04.07.2012.

20,30 sati

Pozorišna dvorana

Gradsko pozorište Trebinje/K.S. Male stvari Trebinje

Nebojša Romčević

LAKI KOMAD

Adaptacija teksta i režija: Željko Milošević

Igraju:

Jelena Dragić

Željko Milošević

Vesna Đurić

Danko Špec

Miodrag Šešelj

Jelena Vukosav

Scena: Vedrana Jokanović

Kostim: Vesna Đurić

Muzika i montaža zvuka: Zoran Begenišić

Lektor: Olgica Cice

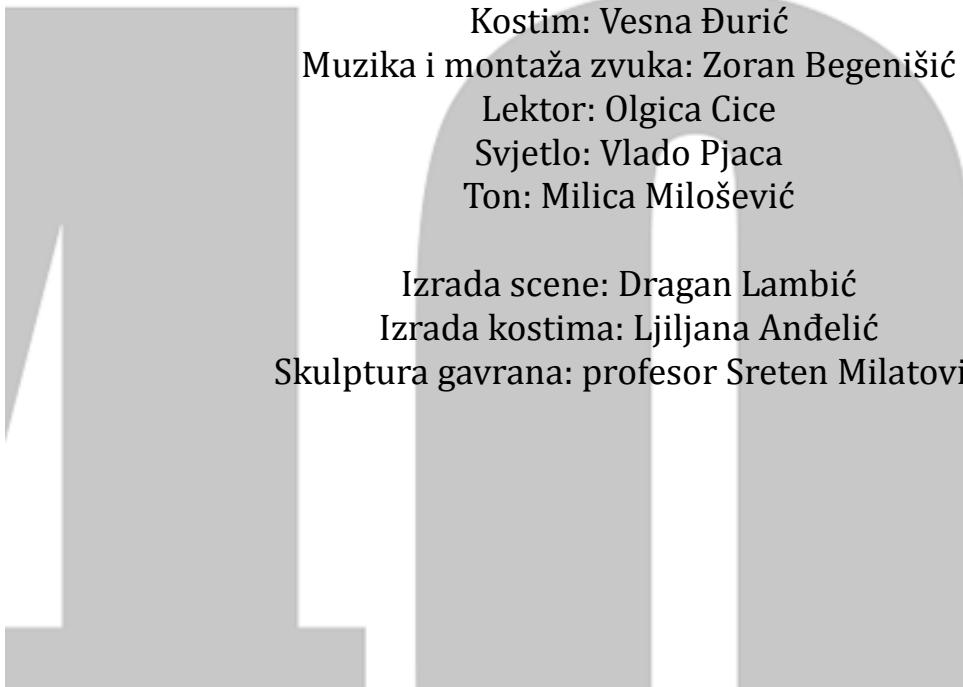
Svjetlo: Vlado Pjaca

Ton: Milica Milošević

Izrada scene: Dragan Lambić

Izrada kostima: Ljiljana Andelić

Skulptura gavrana: profesor Sreten Milatović

Gradsko pozorište Trebinje/K.S. Male stvari Trebinje

Gradsko pozorište je sa radom počelo 2009.godine, s predstavom "Slučajevi ili život broj 2", u režiji Saše Volića, u kojoj je igralo i učestvovalo preko 30 mladih glumaca. Od tada do danas, pozorište je imalo 5 premijera i dobilo više značajnih nagrada, a svakako najznačajniji projekat je predstava "Slavuj ili ševa", po tekstu Efraima Kišona a u režiji Željka Miloševića, koja je pobjednik regionalnog 52. Festivala Festivala u

Trebinju 2010.godine. Pozorište radi pri Centru za kulturu i informisanje u Trebinju. Kulturna scena Male stvari sa zvaničnim radom je počela 2004. godine, iako je prije osnivanja ista grupa ljudi imala više od 10 premijera . Od 2004. imali smo 40 premijera i preko 600 izvedbi, što predstava za djecu, što predstava dramskog programa. Učestvovali smo na brojnim domaćim i međunarodnim festivalima, gdje smo pobjeđivali i osvojili nagrade. Sa nekim predstavama smo učestvovali i na festivalima u profesionalnoj konkurenciji i na naše veliko zadovoljstvo osvajali nagrade. Pozorište godišnje ima najmanje 3 premijere, a radi se i na edukaciji djece i omladine gdje se kroz rad u pozorišnim radionicama pripreme 3 predstave prilagođene uzrastu djece.

Kultrna scena Male stvari je tvorac profesionalnog festivala malih formi – INTERDIF dani

Malih stvari, koji će se ove godine u septembru održati 7. put.

Reditelj o predstavi:

Poštovani/a,

Ovim putem Vam se obraćam sa nadom da ćete predstavu „Laki komad“ odgledati od početka do kraja i smijati se glasno i spontano, zarazno i blesavo, nesvesno i svjesno, ali slobodno, hrabro, prijateljski, razdragano, pa i pomalo ružno i sjetno. Smijte se pozitivno, iz srca, iz duše, bez razmišljanja, zaključaka i planova, anketa, upitnika, opservacija, anamneza... I, molim Vas, ne smijte se zajedljivo, cinično,

ironično, promućurno ili planski, namješteno i uvježbano... Jer, ako se tako smijete, siguran sam da ste na pogriješnom mjestu.

Vjerujući da ćete dobromanjerno prihvati moju najiskreniju želju i namjeru srdačno Vas pozdravljam.

Željko Milošević

Rođen je 1965. godine u Trebinju. Na scenu zakoračio kao petnaestogodišnjak i od tada do danas iza sebe ima gotovo 50 premijera. Sa grupom prijatelja iz trebinjskog pozorišta pri KUD-u "Vaso Miskin Crni" i pozorišnih zaljubljenika 1986. pokreće nezavisno pozorište "Rhinocervs" gdje 1987. postavlja i svoju prvu predstavu. U februaru 2004. osniva Kulturnu scenu - Male stvari, a 2006. i interdisciplinarni festival profesionalnog dramskog stvaralaštva "dani Malih stvari ". Do sada je režirao oko 20 predstava, i isto toliko predstava za djecu. Dobitnik je više nagrada na domaćim i međunarodnim festivalima, kako za glumačka tako i za rediteljska ostvarenja te scenografska. Uskoro, u izdanju izdavačke kuće

"Zadužbina Petar Kočić Banja Luka-Beograd", objavljuje prvu knjigu drama za djecu pod nazivom "Nježni snovi". Zaposlen je kao umjetnički rukovodilac Gradskog pozorišta Trebinje.

O PROKLETOJ AVLIFI

Ivo Andrić je, primajući Nobelovu nagradu, rekao i sljedeće:

“Zato želim težište ovog kratkog izlaganja postaviti, kao što je po mojoj mišljenju pravedno i umjesno, na razmatranje o priči i pričanju uopće, tisućama raznih jezika, u najrazličitijim uvjetima života, iz stoljeća u stoljeće, od drevnih patrijarhalnih pričanja u kolibama, pokraj vatre, pa sve do djela modernih pripovjedača koja izlaze u ovom trenutku iz izdavačkih kuća u velikim svjetskim središtima, ispreda se priča o sudbini čovjekovoj, koju bez kraja i prekida pričaju ljudi ljudima. Način i oblici tog pričanja mijenjaju se s vremenom i prilikama, ali potreba za pričom i pričanjem ostaje, a priča teče i dalje i pričanju kraja nema. Tako nam ponekad izgleda da čovječanstvo od prvog bljeska svijesti, kroz stoljeća priča samo sebi, u milijun varijanata, usporedo s dahom svojih pluća i ritmom svoga bila, stalno istu priču. A ta priča kao da želi, poput pričanja legendarne Šeherezade, zavarati krvnika kako bi odložio neminovnost tragičnog udesa koji nam prijeti, i produži iluziju života i trajanja. Ili možda pripovjedač svojim djelom treba pomoći čovjeku da sebe nađe i da se snađe?”

Ako bismo se potrudili, mogli bismo naći toliko kontradiktornosti večeras, sasvim dovoljno za jednu ozibljnu vrtoglavicu, počevši od avlige, čija simbolika prostranosti, raskoši, ljepote, osjećaja pripadnosti, doma i tištine uma, pretvori se u nešto prokleto, stegnuto, okovano, zatvoreno; umjetnika i teze o njegovom položaju o totalitarnom sistemu, gdje se odjednom i niotkuda pojavi pitanje o (ne)postojanju utopije, odnosno izjednačavanja svakog društvenog sistema sa totalitarnim, posmatrano iz perspektive umjetnika, jer njegovo je stvaranje progovaranje i o društvenom uređenju u kojem obitava, a brojni su, pa i bezbrojni koji progovaraju i stvaraju ukazujući na problem,obarajući ga, rušeći u njegovom postojanju, pa barem i metafizički; pitanje Andrića i *njegovo posebno pripadanje* sredini odakle potiče i gdje je živio, a već je svojim stvaralaštvom učinio svijet svojim domom (i Travnička hronika je već i hronika mnogih provincija širom ti planete na kojoj si); pitanje dramskog i dramatičnog, odabira proznog ili dramskog teksta, pa na koncu amaterizma nasuprot profesionalizmu. Množe se i množe.

Jasno da je često ograničeno, ponekad diletantski, ponekad maestralno u svojim nastojanjima i stvaralaštvu, ali diše ljubav i bije energičnim ritmom u kreaciji privida, igre, maštarije. Pozorište je čudo. Neka ostane tako. Jedno od ono dvoje u sveprisutnom dualizmu.

POSLOVICA DANA:

„Teško onoj kući gdje dima nema...“

Razotkrivanje poslovice:

Bio jedan čovjek i živio u kući punoj ljudi. Znalo se ko je glavni. Stari bijelobradi dedo je određivao šta će raditi ostali, a on je samo sjedio. Slao je odrasle muškarce po drva za zimu. Penjali su se po vrletnim planinama i primitivnim sjekirama sjekli mlade breze. A breze imaju oči.

Kada bi napadao veliki snijeg, hladnoća bi ih okovala tako da bi se svi okupili oko ognjišta i bacali cjepanice breze u razbuktalu vatru. Breza nije bila suha, samo je dimila. Trljali su oči braneći se od dima, navlačili majice preko glave, ali bitno je da je bilo toplo. Djed bi plakao od dima i tad je izgovorio rečenicu koja će stoljećima poslije postati hit pjesma: „Plači, brezo bijela i ja ču sa tobom...“

Breza je civilila, a bijela kora je prskala po naletima vatre koja ju je uzaludno lizala sa svih strana. Svi su plakali, ali bilo im je toplo. Proljeća su čekali čeznući za suncem.

Jedne godine sa umornim karavanom stigli su ljudi noseći neke crteže. Pravili su toplane. Cijelo mjesto se zagrijalo za uvođenje grijanja, mada im je sve bilo maglovito.

„Svaka kuća od podruma do krova će biti topla, a neće biti ognjišta“, govorili su novi. Ljudi su davali bisere i sav nakit da pomognu. Tri godine su uživali. Djed je u sobi imao dva radijatora. Taj dan će pamtitи vječno. Probudio se promrzao, tresući rukama i nogama. Hlandoća. Pokušali su naći ljude da poprave trenutno stanje, ali uzalud. Oni su otišli dalje u misiju širenja toplana. Djed je izdržao devetnaest dana, a dvadeseti dan, lomeći ledenice sa prozora, naredio je da pobacaju radijatore iz kuće. Sjeo je kraj ognjišta, breza je tinjala, dim se širio na sve strane, ali bilo je toplo. Trljajući oči, djed je zadovoljno izgovorio: „Teško onoj kući gdje dima nema...“

Tako je nastala poznata narodna poslovica koja se danas izgovara kada ne rade toplane, a vani veliki minus.

Obaziranja

FEDRO: Zaim je kralj.

FEDRINICA: Što?

FEDRO: Im'o čovjek stotine žena.

FEDRINICA: Šta tebi fali?

FEDRO: Kako mi neće falit'? Pedeset godina samo gledam tebe.

FEDRINICA: Što si se ženio sa šesnaest godina...

FEDRO: Sa sedmnaest.

FEDRINICA: Eto, razlika ogromna!

FEDRO: Da je tebe oženio, ne bi mu više nikad druga na um pala.

FEDRINICA: Normalno, kad sam fina i dobra.

FEDRO: Baš zbog toga. Otela si mi riječ iz usta.

FEDRINICA: Stvarno tako misliš?

FEDRO: Ama, ne bi mu žene više nikad na um pale, to govorim.

FEDRINICA: Sad ja oštrokondža, vještica...

FEDRO: Nisi. Fali ti metla.

FEDRINICA: Daj, bogati, nemoj se šalit.

FEDRO: Niko ne može čovjeka izbit' iz cipela k'o rođena žena.

FEDRINICA: Bože, Bože, što si nezahvalan...

FEDRO: Da sam znao, oženio bih gluhonijemu ženu.

FEDRINICA : A promaha?

FEDRO: Kakva promaha?

FEDRINICA: Oni rukama mašu, vjetar, ovo ono...

FEDRO: Nisi ti dobre glave, ja bih tebe bacio u prokletu avliju.

FEDRINICA: (tiho)Proklet bio dan, mjesec i doba kad su moje usne zadrtale nijeme, a tvoje me oči svezale k'o roba...

DIREKTOR FESTIVALA:

Vahid Duraković

KOORDINATOR FESTIVALA

Sanel Ugarak

PR FESTIVALA:

Edina Bajrić

REDAKCIJA BILTENA:

Nedžad Milanović, urednik

Senada Milanović

Sanel Ugarak

Ermina Musić

Amel Ugarak

Edina Bajrić

Jasmina Mlačo

Suad Velagić

Edin Ćatić Bato, fotograf

Aida Šošić

Edna Supur

SARADNICI:

Samir Nuhić

Almir Mujagić

Edin Huskić

TEHNIČKA EKIPA:

Senad Imamović Struja

Edin Ćatić Bato

Azem Duraković

DIZAJN PLAKATA:

Antonio Džolan

UREDNICI INTERNET STRANICE:

Mulhari Agić

Edin Ćatić Bato

SARADNICE:

Valida Prijić

Nermina Ljubunčić

Elma Gavranović

Evelina Dautbegović

Selma Sloboda

Azra Sadagić

SELEKTOR:

Dragan Komadina

STRUČNI ŽIRI:

Lajla Kaikčija

Dževdet Tuzlić

Doc.dr. Luka Kecman

ŽIRI PUBLIKE:

Adem Krivdić

Mesud Šećić

Daria Lučić

Edna Supur

Olivera Slipac

Alda Ljubunčić

ORGANIZACIONI ODBOR:

Hasan Ajkunić - predsjednik

Senada Milanović

Suad Velagić

Edin Ćatić Bato

Doc. dr. Ilhan Bušatlić

Ermina Musić

Sead Karahodžić

Sanel Ugarak

Nedžad Milanović

Željko Luledžija

Antonio Džolan

Samir Nuhić

Amel Ugarak

Vahid Duraković

UMJETNIČKO VIJEĆE FESTIVALA:

Anto Bilić - predsjednik - Hrvatsko amatersko kazalište Travnik

Jesenko Muzaferija -Teatar TOTAL Visoko

Zlata Imamović - Pozorište Travnik

Željko Milošević - KS Male stvari Trebinje

Ugarak Sanel - predsjednik US Teatra FEDRA Bugojno

Suad Velagić - predsjednik UO Teatra FEDRA Bugojno

Dubravka Nikolić - Gradsko pozorište Mrkonjić Grad

Almir Alić - AP Neretva Konjic

Vahid Duraković - direktor Festivala